

Będzie łatwiej wykorzystywać metan z kopalń węgla

AUTOR: WNP.PL (DARIUSZ CIEPIELA) | 08-06-2017 13:11 | AKTUALIZACJA: 08-06-2017 14:59

Katowicach oficjalnie otwarto Międzynarodowe Centrum Doskonałości w zakresie wykorzystania metanu z kopalń węgla. Centrum skupia ekspertów pracujących nad nowymi metodami odzyskiwania i wykorzystywania metanu z kopalń. Powstało w wyniku współpracy PGNiG z Państwowym Instytutem Geologicznym (PIG), Głównym Instytutem Górnictwa (GIG) oraz Instytutem Nafty i Gazu (INiG).

- Zadaniem Centrum jest m.in. opracowanie najlepszych praktyk w zakresie wydobywania metanu i szerokie dzielenie się tą wiedzą w taki sposób, aby najlepsze praktyki były powszechnie dostępne. Polska jest jednym z krajów, które najszybciej rozwijają nowoczesne technologie w górnictwie - mówił Raymond Pilcher, przewodniczący Grupy Ekspertkiej Komisji Gospodarczej ONZ (UNECE) ds. Metanu z Kopalń, podczas konferencji towarzyszącej otwarciu Centrum.

Wydarzenie odbyło się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach.
Fot. Mat. pras.

Przypominał, że metan jest nie tylko zagrożeniem, ale i zasobem, który może być wykorzystany niemal w całości.

- Powstanie Centrum w Katowicach jest wynikiem blisko czterech lat prac i rozmów. To Centrum będzie oddziaływać na tę część świata - podkreślała Felicia Ruiz z Environmental Protection Agency (EPA) i Global Methane Initiative (GMI).

Zauważyła, że bezpieczeństwo metanowe w polskich kopalniach się poprawia, ale wciąż można wiele w tej kwestii polepszyć.

Jej zdaniem, katowickie Centrum pozwoli przekształcić pomysły i koncepcje na realne działania w przemyśle. To o tyle ważne, że metan jest gazem cieplarnianym i jego wykorzystanie będzie miało pozytywny wpływ nie tylko na gospodarkę, ale

także środowisko naturalne.

- Otwarcie Centrum w Katowicach pozwoli na zwiększenie wykorzystania metanu, co do tej pory było traktowane trochę po macoszemu. Dziś jest symboliczny dzień dla polskiego sektora energetycznego. W Katowicach otwieramy Centrum Doskonałości w zakresie wykorzystania metanu, a w Świnoujściu odbieramy dostawę gazu LNG ze Stanów Zjednoczonych - podkreślał Michał Kurtyka, wiceminister energii, przekonując, że pozyskiwanie metanu zwiększa nasze bezpieczeństwo energetyczne.

- Dziś metan zyskuje nową funkcję jako surowiec o dużym znaczeniu gospodarczym - podkreślał Hubert Schwarz, dyrektor Departamentu Polityki Surowcowej i Analiz w Ministerstwie Środowiska. Jego zdaniem gaz ujmowany w kopalniach będzie zyskiwał na znaczeniu jako surowiec do produkcji energii elektrycznej i ciepła.

- Katowickie Centrum to udany przykład współpracy polskiego przemysłu z polską nauką. Jestem przekonany, że przyniesie to konkretne efekty ekonomiczne. Liczymy, że co roku możemy pozyskiwać od 1 do 2 mld m sześć. metanu - podkreślał Łukasz Kropiewski, wiceprezes zarządu PGNiG ds. rozwoju.

- Gospodarcze wykorzystanie metanu jest niezwykle istotnym zadaniem dla polskiego górnictwa. Złoże węgla kamiennego, zwłaszcza w centralnej i południowo-zachodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, należą do wysokometanowych. Ok. 78 proc. wydobywania polskiego węgla pochodzi z pokładów metanowych - wyliczał dr Jacek Skiba z Głównego Instytutu Górnictwa (GIG).

W roku 2016 z górotworu objętego wpływami eksploatacji wydzielilo się 933,7 mln m sześć. metanu.

Jeszcze w połowie 2016 r. PGNiG rozpoczęło próbę pozyskania metanu z pokładów węgla kamiennego w Gilowicach w woj. śląskim. Prace badawcze w odwiertach Gilowice mają pozwolić na określenie wpływu hydraulicznego szczelinowania otworów horyzontalnych w pokładach węgla na wzrost możliwości pozyskiwania z tych samych złóż metanu. Ten projekt PGNiG SA realizuje wspólnie z Państwowym Instytutem Geologicznym - Państwowym Instytutem Badawczym.

- Projekt realizowany obecnie wspólnie z PGNiG w Gilowicach daje szansę na eksploatację nawet 1 mld m sześć. metanu rocznie - informował Przemysław Borkowski, zastępca dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB) ds. badań i rozwoju.

Projekt w Gilowicach to drugie tego typu przedsięwzięcie, w które zaangażowany jest PIG-PIB. Kilka lat temu przedeksploracyjne odmetanowanie pokładów węgla testowano w kopalni Mysłowice-Wesoła. W obecnym projekcie, realizowanym przez PGNiG, udoskonalono technologię (na wzór tej stosowanej w testach pozyskania gazu z łupków) i zastosowano szczelinowanie na znacznie szerszą skalę.

- Prace nad pozyskaniem metanu z kopalń były prowadzone od wielu lat z różnym skutkiem przez krajowe i międzynarodowe zespoły. Dziś łączymy potencjał i doświadczenie PGNiG i trzech dużych jednostek naukowych. Jeśli nie my, to kto rozwiąże ten problem? Mamy wiedzę, innowacyjność, doświadczenie i możliwości biznesowe. Musimy osiągnąć sukces, innego wyjścia nie ma - przekonywała Maria Ciechanowska, dyrektor Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego (INiG-PIB).

- Wykorzystanie metanu poprawi bezpieczeństwo pracy w kopalniach, ograniczy emisję tego gazu do atmosfery i zwiększy dywersyfikację dostaw gazu - zapewniał Stanisław Prusek, dyrektor naczelny GIG.

Kompetencje, struktura i zakres działania Centrum

Międzynarodowe Centrum Doskonałości w Dziedzinie Metanu z Kopalń (ang. ICE-CMM) skupia ekspertów pracujących nad nowymi metodami odzyskiwania i wykorzystywania metanu z kopalń. Nowe rozwiązania mają zwiększyć bezpieczeństwo górników, zakres ochrony środowiska, efektywność górnictwa oraz pomóc w realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ.

Centrum zbiera informacje dotyczące zarządzania metanem z całego świata stanowiąc platformę wymiany doświadczeń sektora węglowego. Jest jednostką non-profit utworzoną w kraju członkowskim ONZ, podlegającą lokalnym prawom obowiązującym w tym kraju. W tym sensie osoby zatrudnione przez ICE-CMM nie są uważane za pracowników ONZ. Finansowanie działań ICE-CMM jest traktowane jako wkład własny kraju członkowskiego ONZ, który wyraził zainteresowanie prowadzeniem ICE-CMM. Europejska Komisja Gospodarcza Narodów Zjednoczonych będzie zabiegać o dobrowolne wsparcie ze strony pozostałych krajów członkowskich ONZ lub organizacji mające na celu pomóc w funkcjonowaniu ICE-CMM.

ICE-CMM, pod auspicjami, i w ścisłej współpracy z Grupą Eksperską ds. Metanu z Kopalń Europejskiej Komisji Gospodarczej Narodów Zjednoczonych, będzie wspierać działania mające na celu budowanie potencjału w Krajach Członkowskich ONZ poprzez upowszechnianie: najlepszych praktyk mających na celu zmniejszanie emisji metanu oraz jego wykorzystanie w sposób ekonomicznie opłacalny, społecznie akceptowalnych praktyk stosowanych w podziemnych kopalniach, oraz przyjaznego dla środowiska zarządzania metanem. W tym celu ICE-CMM będzie realizować kilka konkretnych działań i przedsięwzięć.

Centrum będzie czynić starania i zbierać informacje dotyczące stosownych studiów przypadków i pozyskanych doświadczeń w zakresie zrównoważonego zarządzania metanem z kopalń, w razie potrzeby udzielać technicznych porad dla ich rozwoju, oraz służyć jako źródło informacji o takich przypadkach i praktykach.

Będzie także organizować na miejscu szkolenia i wizyty w Międzynarodowym Centrum Doskonałości w dziedzinie metanu z kopalń (na zasadach non-profit, wykorzystując jeśli to będzie potrzebne mechanizm podziału kosztów) przez praktyków w dziedzinie metanu z kopalń z zainteresowanych krajów członkowskich ONZ. Takie szkolenia pomogłyby w upowszechnianiu wiedzy zawartej w dokumencie „best practices” za pośrednictwem doświadczonych ekspertów;

Ponadto Centrum we współpracy z sekretariatem UNECE oraz członkami Grupy Eksperskiej ds. Metanu z Kopalń, będzie

organizować działania o charakterze szkoleniowym poza siedzibą ICE-CMM mające na celu stosowanie „best practices” w różnych regionach górniczych.

Prowadzić będzie również badania w dziedzinie metanu z kopalń, stosownie do potrzeb krajów członkowskich UNECE, pod auspicjami Grupy Eksperckiej ds. Metanu z Kopalń, i we współpracy ze stosownymi organizacjami międzyrządowymi i pozarządowymi, reprezentacjami przemysłu i innymi zainteresowanymi stronami.

Zapowiedziano także angażowanie się w sprawy szerszej społeczności górniczej, w tym społeczeństwa obywatelskiego, stowarzyszeń górniczych, oraz decydentów za pośrednictwem mediów elektronicznych i społecznościowych celem podniesienia świadomości o istniejących wyzwaniach i możliwościach w sektorze metanu z kopalń.